

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej



styczeń '98

Rok akademicki
1997/98

nr 4 (73)

W NUMERZE

- **Relacja z posiedzenia Senatu**
- **Kronika Rektorska**
- **Utworzenie Centrum Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu**
- **Tytuł naukowy, stopnie i stanowiska**
- **Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą**
- **Z życia CKI**
- **Profesor Józef Szarawara doktorem honoris causa Politechniki Szczecińskiej**
- **Konferencje i seminaria naukowe**
- **Polska nauka dla ochrony zdrowia i środowiska**
- **Nagrody Fundacji "Silesia", "Fiata" i firmy "Grundfos" dla naszych absolwentów**
- **Rewitalizacja terenów kopalni "Królowa Luiza" - wystawa studentów Wydziału Architektury**
- **Spotkania noworoczne SEP i PTETiS**
- **O wystęпах AChPŚI, AZM AZT "Dąbrowiaczy"**
- **Informacje sportowe**
- **"Z Życia Politechniki Śląskiej" w INTERNECIE**

SENAT

■ XV zwyczajne posiedzenie Senatu odbyło się 26 stycznia 1998 r. W porządku obrad: wyrażenie zgody w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. inż. Lidii Chodynieckiej, zasięgnięcie opinii w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dra hab. inż. Adama Hernasa i dra hab.inż. Kurta Żmudy,

zasięgnięcie opinii w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego doc. dra hab. inż. Michała Ferenca, podjęcie uchwał w sprawie zmiany dotychczasowej nazwy Centrum Kształcenia Inżynierskiego Politechniki Śląskiej na nazwę "Politechnika Śląska - Centrum Kształcenia Inżynierów" oraz w sprawie zmian w "Regulaminie działalności Centrum Kształcenia Inżynierów", sprawy bieżące i wolne wnioski. W posiedzeniu uczestniczyło 39 członków Senatu i 5 zaproszonych gości.

■ **Wniosek w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. inż. Lidii CHODYNIECKIEJ w Katedrze Geologii Stosowanej (RG) zreferował Dziekan prof. M. DOLIPSKI.**

Prof. dr hab.inż. L. Chodyniecka (doktorat - 1965 r., habilitacja - 1973 r., tytuł profesora - 1989 r.) pracuje w Politechnice Śląskiej od 1956 r. Jest specjalistką z zakresu mineralogii i petrografii. Jej zainteresowania naukowe obejmują trzy kierunki badań: skały intruzywne, skały osadowe, mineralogię stosowaną i problemy ekologiczne. W swoim dorobku naukowym ma: 51 publikacji naukowych, 23 referaty, 55 prac naukowo-badawczych oraz 9 podręczników i skryptów. Była promotorem 3 i recenzentem 2 prac doktorskich oraz recenzentem 30 publikacji naukowych i 38 opracowań naukowo-badawczych. Była zastępcą dyrektora Instytutu Geologii Stosowanej (1988-94), od 1994 r. jest kierownikiem Zakładu Mineralogii, Petrologii i Geochemii Środowiska, a od 1996 r. zastępcą przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich. Była członkiem Komisji Nagród Rektorskich. Jest członkiem - założycielem Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego, członkiem Komisji Nauk Mineralogicznych PAN - Oddział Kraków, członkiem Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego PAN - Oddział Górnośląski, a od 1994 r. wiceprzewodniczącą tego Towarzystwa, członkiem Komisji Nauk Geologicznych PAN - Oddział Katowice, a w latach 1985-90 przewodniczącą oraz w latach 1990-95 wiceprzewodniczącą tej Komisji, w latach 1991-94 była członkiem Komitetu Nauk Geologicznych PAN. Współpracuje z Wietnamskim Instytutem Geologicznym w Hanoi.

Wniosek był wcześniej zaopiniowany pozytywnie przez Senacką Komisję ds. Kadry Naukowej, o czym powiadomił jej przewodniczący prof. J. CHOJCAN.

Senat w głosowaniu tajnym zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (32 "tak", 5 "nie", 1 "wstrz.").

■ **Następnie przedstawiono dwa wnioski w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony:**

- **dra hab.inż. Adama HERNASA z Katedry Nauki o Materiałach (RM),**
- **dra hab.inż. Kurta ŻMUDY z Instytutu Elektroenergetyki i Sterowania Układów (RE).**

Wnioski, które wcześniej uzyskały pozytywne opinie Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej, zreferowali Dziekani prof. Cz. SAJDAK i prof. T. RODACKI.

Dr hab.inż. A. Hernas (51 l., doktorat - 1978 r., habilitacja - 1990 r.) pracuje w Politechnice od 1972 r., obecnie w Katedrze Nauki o Materiałach, gdzie kieruje Zakładem Inżynierii Jakości. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na problemach żarowytrzymałości metali, szczególnie stali przeznaczonych dla energetyki. W sumie ma 115 publikacji. Po ostatnim mianowaniu na stanowisko profesora nadzwyczajnego opublikował 12 prac w renomowanych czasopismach naukowych w kraju i zagranicą oraz 33 referaty w materiałach konferencyjnych. Jest współautorem 2 monografii i skryptu. Współpracuje bardzo aktywnie z przemysłem (m.in. z RAFAKO) oraz z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i zagranicą (Francja, Niemcy, Czechy). Jest promotorem trzech otwartych i dwóch zakończonych przewodów doktorskich (jedna praca została obroniona we Francji z wyróżnieniem). Zorganizował kilkanaście seminariów i konferencji, jest koordynatorem programu CEEPUS-Cz 13 oraz kierownikiem dwóch grantów promotorских. Od 15 lat, co roku, organizuje studenckie obozy naukowe w Maleńcu, sprawując równocześnie społecznie opiekę nad znajdującym się tam zabytkiem techniki. W kadencji 1990-93 oraz obecnie pełni funkcję prodziekana ds. studenckich. Wyróżniony m.in. Nagrodą Ministra Kultury i Sztuki.

Dr hab.inż. K. Żmuda (56 l., doktorat - 1975 r., habilitacja - 1987 r.) pracuje na Wydziale Elektrycznym Pol.Śl. od 1967 r. Należy do nielicznych w kraju specjalistów naukowych w zakresie linii przesyłowych wysokiego i najwyższych napięć. Jest autorem lub współautorem 58 artykułów i referatów w czasopismach i materiałach konferencyjnych krajowych i zagranicznych. Wykonuje liczne prace naukowo badawcze; w latach 1994-96 kierował dużymi zespołami badawczymi, wykonującymi prognozy zapotrzebowania mocy i energii elektrycznej, obecnie rozpoczyna współpracę z EPRI (Electric Power Research Institute) w USA nad projektem badawczym pt. "Studium taryfowe dla polskiej elektroenergetyki". Jest współautorem 3 skryptów i kierownikiem dwóch dużych Studiów Podyplomowych w zakresie rynku energii elektrycznej. Wypromował jednego doktoranta, drugi powinien zakończyć przewód w przyszłym roku. Przez dwie kadencje (1990-96) pełnił funkcję prodziekana ds. dydaktycznych, od 1990 r. jest kierownikiem Zakładu Sieci i Urządzeń Elektroenergetycznych w Instytucie.

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował oba wnioski pozytywnie (A. Hernas - 37 "tak", 1 "nie", 2 "wstrz."; K. Żmuda - 39 "tak", 1 "nie", 0 "wstrz.").

■ **Czwarty wniosek dotyczył pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego doc. dra hab.inż. Michała FERENCA z Instytutu Maszyn i Urządzeń Energetycznych (RIE). Sprawę zreferował Dziekan prof. R. WILK.**

Doc. dr hab.inż. M. Ferenc (doktorat - 1970 r., habilitacja - 1978 r.) pracuje w Uczelni od 1962 r., od 1980 r. na stanowisku docenta. W latach 1981-97 pracował równocześnie w Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej. W działalności naukowej koncentruje się nad opracowaniem modeli matematycznych dynamiki maszyn i urządzeń energetycznych i ich regulacji. Jego dorobek naukowy obejmuje 25 artykułów, 3 referaty wygłoszone na konferencjach, 5 skryptów (w tym 4 jako autor) oraz 35 niepublikowanych opracowań naukowo-technicznych dla przemysłu. Jest promotorem jednej zakończonej i jednej w toku prac doktorskich. Pełni funkcję kierownika Zakładu Miernictwa i Automatyki Procesów Energetycznych w Instytucie.

Wniosek uzyskał wcześniej pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej.

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował go również pozytywnie (33 "tak", 2 "nie", 2 "wstrz.").

■ **Sprawę zmiany dotychczasowej nazwy Centrum Kształcenia Inżynierskiego Pol.Śl. na "Politechnika Śląska - Centrum Kształcenia Inżynierów" zreferował Prorektor ds. Dydaktyki prof. W. ZIELIŃSKI.**

Dotychczasowa nazwa budziła zastrzeżenie, gdyż nie była podporządkowana kryteriom stosowanym np. w nazewnictwie wydziałów, tj.: "Politechnika Śląska, Wydział ...". Propozycja zmiany nazwy zrodziła się w gronie Dziekanów Wydziałów zainteresowanych współpracą z CKI i została pozytywnie zaopiniowana przez Radę CKI w dniu 2 grudnia 1997 r.

W dyskusji na ten temat wypowiedzieli się profesorowie: J. SUWIŃSKI, R. WILK, R. GESSING, B. POCHOPIEŃ, R. SOSNOWSKI, J. ZAWADIAK i W. ZIELIŃSKI. W dyskusji wniesiono, aby nazwę uzupełnić do postaci "...Centrum Kształcenia Inżynierów w Rybniku", gdyż CKI nie obejmuje kształceniem wszystkich inżynierów Politechniki Śląskiej. Wniosek ten nie uzyskał jednak większości (3 "za", 14 "przeciw", 20 "wstrz.").

W głosowaniu jawnym Senat zatwierdził nazwę Centrum ("33 "tak", 0 "nie", 5 "wstrz.") w wersji:

**Politechnika Śląska
Centrum Kształcenia Inżynierów**

Przy okazji wymieniono poglądy na nazwę naszej Uczelni: Politechnika Śląska, czy Politech-

nika Śląska w Gliwicach. Stwierdzono m.in., że nasza Politechnika ma szansę stać się wielką Uczelnią w regionie, Uczelnią wielokampusową, z kampusami w Gliwicach, Katowicach, Rybniku - i w nieodległej przyszłości - w Zabrze. I w tej sytuacji trwanie przy nazwie Politechnika Śląska w Gliwicach ma sens tylko dlatego, że siedzibą Władz Uczelni są Gliwice.

■ **Zmiany w "Regulaminie działalności CKI" zajęły sporo czasu. Propozycje zmian, wręczone wcześniej na piśmie członkom Senatu, omówił i uzasadnił Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI.**

Potrzeba zmian wynika z faktu, że w roku 1993, w którym uchwalono Regulamin Centrum studiowało tu 300 studentów. Obecnie na czterech kierunkach studiuje ponad 1700 studentów. Ponadto Centrum dysponowało jednym obiektem dydaktycznym, a obecnie trzema i dwoma domami studenckimi. I właśnie zwiększenie obszaru działania oraz wzrost liczby studentów stały się bezpośrednią przyczyną wprowadzenia pewnych zmian i uzupełnień, które zaproponowała Rada CKI. Należy do nich m.in. zapis, że "CKI ściśle współpracuje z samorządami lokalnymi miast, w szczególności Rybnika, Wodzisławia Śl., Żor, Czerwonki-Leszczyn, Jastrzębia, Raciborza. W przedmiocie działania CKI uściślono zakres działalności dydaktycznej i usługowej. Ta ostatnia ma polegać na "organizowaniu kursów, konferencji, sympozjów i innych spotkań naukowo-dydaktycznych, prowadzonych przez Politechnikę Śląską oraz współpracujące z nią zakłady i instytucje". W sferze organizacji wprowadzono dwa stanowiska: dyrektora administracyjnego oraz samodzielną księgową. W strukturze wewnętrznej utworzono Sekretariat ds. Studenckich. W nowym Regulaminie przewidziano funkcje kierowników zespołów dydaktycznych, powoływanych przez Rektora na wniosek Dyrektora CKI po zasięgnięciu opinii Dziekanów Wydziałów reprezentowanych w CKI.

W dyskusji nad zaproponowanymi zmianami w "Regulaminie działalności CKI" wypowiedzieli się profesorowie: R. GRZYMKOWSKI, J. ZAWADIAK, B. POCHOPIEŃ, W. ZIELIŃSKI, Z. KLESZCZEWSKI, J. BENDKOWSKI, R. WILK, T. GLINKA, W. CHOLEWA, J. SUWIŃSKI, M. DOLIPSKI, doktorzy A. KOSSUTH i G. KOZŁOWSKA oraz Dyrektor CKI doc. Sz. WYRA i Dyrektor Administracyjny mgr inż. W. WYDRYCHIEWICZ. Dyskutanci poruszali m.in.:

- sprawę mianowania Dyrektora CKI,
- skutki finansowe wprowadzanych zmian,
- potrzebę nadzorowania matematyków i fizyków ("powinni stanowić Zespół Dydaktyczny"),

- sprawę kierowników studiów, czy - jak to później określono - pełnomocników dziekanów.

Dyskusja zakończyła się głosowaniem, w którym jednomyślnie przyjęto uchwałę w sprawie zmiany "Regulaminu działalności Centrum Kształcenia Inżynierów".

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiedzieli się:**

● **JM REKTOR** zapoznał Senat z treścią pisma, jakie skierował 30 grudnia ub.r. do Prezydenta Miasta Gliwice w sprawie projektu budowy "obejścia wiaduktu w ciągu ul. Częstochowskiej, tj. przedłużenia ul. Konarskiego do ul. Zaburskiej". Treść tego pisma jest następująca:

*Szanowny Panie Prezydencie,
W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym i po zapoznaniu się z projektem budowlanym dla inwestycji "Budowa obejścia wiaduktu w ciągu ul. Częstochowskiej w Gliwicach tj. przedłużenia ul. Konarskiego do ul. Zaburskiej" Politechnika Śląska wnosi następujące zastrzeżenia:*

1. *W dokumentacji projektowej przewiduje się nadanie ul. Konarskiego klasy drogowej G1/2 oznaczającej ruch bardzo ciężki. Rozwiązanie to jako docelowe i trwałe w sposób niekorzystny wpłynie na warunki pracy Uczelni.*
2. *Z informacji przedstawionych przez Pana Prezydenta Senatowi Politechniki Śląskiej, będącej podstawą porozumienia pomiędzy Uczelnią i Władzami Miasta wynikało, iż ul. Konarskiego, po przebudowie, nie będzie miała charakteru arterii komunikacyjnej o dużym obciążeniu (droga lokalna).*

Uwzględniając powyższe, wydaje się, że przedstawiony projekt połączenia ul. Konarskiego z ul. Zaburską jest sprzeczny ze złożonymi deklaracjami Władz Miasta o tymczasowości tego rozwiązania. Uprzejmie proszę o wyjaśnienie tych istotnych dla Uczelni wątpliwości.

W odpowiedzi Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice napisał:

*Szanowny Panie Rektorze,
Odpowiadając na Pana pismo nr R-05/36/97/98 z dnia 30 grudnia 1997 r. dotyczące zastrzeżeń do projektu "Budowa obejścia wiaduktu w ciągu ul. Częstochowskiej" wyjaśniam:*

1. *W sprawie przedłużenia ul. Konarskiego do ul. Zaburskiej w Gliwicach obowiązują w pełnym zakresie ustalenia i deklaracje zawarte w Porozumieniu z dnia 6.01.97 r.*
2. *Ograniczenie ruchu pojazdów wzdłuż ul. Konarskiego o nośności powyżej 2,5 Mg zostanie uwzględnione w projekcie docelowej organizacji ruchu obowiązującej po zakończeniu przebudowy ul. Częstochowskiej.*
3. *Nadanie ul. Konarskiego w dokumentacji projektowej klasy G1/2 było niezgodną inicjatywą Projektanta.*

Dokumentacja została skorygowana, co oznacza, że ul. Konarskiego po zakończeniu przedsięwzię-

cia (przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Częstochowskiej) zachowa przewidziany status drogi lokalnej i w tej formie docelowo zostanie włączona do układu komunikacyjnego miasta. Pragnę zapewnić Pana, że wszelkie zmiany dotyczące powyższej inwestycji będą wprowadzane wyłącznie na podstawie wspólnych uzgodnień Stron Porozumienia z dnia 6 stycznia 1997 r.

● **JM REKTOR** poinformował następnie Senat o działaniach Kierownictwa Uczelni związanych ze Śląską Akademicką Siecią Komputerową oraz o Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, która obradowała w Bydgoszczy w dniach 23 i 24 stycznia br. (szczegóły p. KRONIKA REKTORSKA).

● **Prof. R. GESSING** w swoim wystąpieniu poruszył dwie kwestie:

- sprawę związaną z ul. Konarskiego oraz
- sprawę zabezpieczeń przeciwpowodziowych Dzielnicy Akademickiej w Gliwicach.

W sprawie pierwszej, nawiązując do korespondencji JM Rektora i Prezydenta Miasta, zwrócił uwagę na "nieuzgodnioną inicjatywę Projektanta" i prosił o sprawdzenie, czy dokumentacja została - zgodnie z zapowiedzią Wiceprezydenta - skorygowana. Profesor omówił również działania, które podjęło "Stowarzyszenie przyjaciół rejonu ulicy Konarskiego w Gliwicach" w związku z projektem budowlano-wykonawczym przedłużenia ul. Konarskiego do ul. Zaburskiej. M.in. w piśmie do Urzędu Miejskiego w Gliwicach (z dnia 29.12.97 r.) Stowarzyszenie stwierdza, że: "projekt jest niezgodny z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta zatwierdzonym uchwałą nr V/71/91 RM w Gliwicach w dniu 1 grudnia 1994 r."

Druga sprawa, którą poruszył prof. R. Gessing, związana była z powodzią w Gliwicach i jednocześnie z planowaną trasą średnicową, która ma przebiegać tzw. Kanałem Ulgi. Otóż, jak wynika z odpowiednich analiz dokumentów historycznych (wykonanych m.in. przez wspomniane wyżej Stowarzyszenie), Kanał Ulgi był naturalnym zabezpieczeniem przeciwpowodziowym Gliwic. To zabezpieczenie działało w ten sposób, że w razie podniesienia się stanu wody w Kłodnicy, przerywano wały i puszczano wodę właśnie Kanałem Ulgi. Profesor zaproponował, aby odpowiednio dobrany zespół z Politechniki wystąpił z wnioskiem o grant do KBN, który byłby poświęcony problemowi zabezpieczenia przeciwpowodziowego Gliwic, w tym Dzielnicy Akademickiej.

Na zakończenie swojej wypowiedzi Profesor omówił treść styczniowego wystąpienia prof. S. WĘGRZYNA w PAN, które związane było właśnie ze skutkami powodzi w Polsce. Treść tego

wystąpienia, opracowaną przez prof. S. Węgrzyną w formie skróconej, publikujemy niżej.

Rozpatrując sprawy powodziowe trzeba zwrócić uwagę na to, że między skutkami powodzi sprzed pięćdziesięciu lat a obecnie, zachodzi pewna istotna różnica.

Polega ona na tym, że w niektórych obszarach naszego Kraju stopień zanieczyszczenia rzek osiąga taki poziom, iż rzeki te można przyrównać do kanałów ścieków przemysłowych. Na dnach tych kanałów gromadzi się nieraz latami wiele materiałów toksycznych, przed którymi należy chronić ludzi i ich naturalne otoczenie.

Przy normalnym poziomie wód te materiały toksyczne częściowo gromadzą się na dnach, częściowo są unoszone do większych zlewnisk rzecznych. W czasie powodzi, która w danym regionie nie musi nawet osiągać takiego poziomu, który prowadzi do zanieczyszczeń fizycznych mostów, dróg czy domostw lecz jest wystarczająco wysoki aby stale w tych rzekach (kanałach przemysłowych) i gromadzone na dnach materiały toksyczne wypłukać i wynieść poza obszar koryta i roznieść po otaczających rzekę terenach - nierzadko uprawnych.

Te materiały toksyczne po ustąpieniu powodzi nie wracają już oczywiście do koryta rzeki, ale pozostają na stałe na terenach otaczających rzekę i mają, można powiedzieć, otwartą drogę do dostania się do naszych organizmów z wszystkimi tego konsekwencjami.

W takich przypadkach można mówić, że powódź prowadzi tam nie do widocznych zniszczeń fizycznych, materialnych, a do niewidocznych, ale groźnych w skutkach skażeń ekologicznych.

Planując więc ochronę przeciwpowodziową wydaje się, że trzeba wskazać i przewidzieć specjalne metody ochrony tych terenów, na których wystąpienie klęski powodzi może prowadzić do klęsk ekologicznych o skutkach głębokich i tym groźniejszych, że nie natychmiastowo widocznych.

Na tematy zaprezentowane wyżej wywiązała się dyskusja, w której głos zabierali: prof. R. WILK, prof. B. POCHOPIEŃ, dyr. W. WYDRYCHIEWICZ, mgr E. PŁONKA oraz prof. R. GESSING, który złożył również odpowiednie dokumenty w omawianych sprawach do protokołu z posiedzenia Senatu.

● **Prorektor R. SOSNOWSKI** poinformował o nowej formie projektów KBN, tj. projektów celowych, zamawianych. O taki projekt mogą występować tylko instytucje centralne (agencje rządowe, ministerstwa i przedstawiciele władzy rządowej w terenie).

● **Prorektor J. CHOJCAN** poinformował o efektach dobrej współpracy Władz Miasta Gliwice z Uczelnią: oświetlenie zewnętrzne "czerwonego budynku" Wydz. Chemicznego, plan przestrzennego zagospodarowania Dzielnicy Akademickiej, rozpoczęcie zagospodarowania Placu Krakowskiego (wykonano odwodnienie terenu).

● **Prof. R. GESSING** poruszył następnie sprawę realizacji Śląskiej Akademickiej Sieci Komputerowej. Wyraził zaniepokojenie z powodu - jak to określił - "iskrzenia" pomiędzy realizatorami koncepcji tej sieci oraz jej charakteru (sieć powinna być siecią naukową, a nie komercyjną). Do poruszonych kwestii ustosunkował się JM Rektor (o sprawach ŚASK pisaliśmy w KRONICE REKTORSKIEJ w grudniowym wydaniu biuletynu).

● **Prorektor R. SOSNOWSKI** poinformował o uroczystym wręczeniu nagród i dyplomów pierwszym czterem laureatom konkursu na najlepszą pracę dyplomową, zorganizowanego w ramach trójstronnej umowy pomiędzy koncernem FIAT, Politechniką Warszawską i Politechniką Śląską (listę laureatów tego konkursu opublikowaliśmy w grudniowym numerze Z ŻYCIA..., o wręczeniu nagród piszemy szerzej w innym miejscu).

● **Prof. J. ZAWADIAK**, z upoważnienia JM Rektora, zaprosił członków Senatu na uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Mieczysławowi Mąkoszy (27 lutego o godz. 11.00 w Auli Głównej).

● **Prof. T. GLINKA** zwrócił uwagę na odpowiedni punkt uchwały Rady Głównej Sz.W., w którym proponuje się obniżenie przelicznika liczby studentów na studiach wieczorowych i zaocznych z wartości 0,4 do wartości 0,2. Zaproponował, aby Senacka Komisja ds. Budżetu i Finansów obliczyła koszty kształcenia w naszej Uczelni na studiach wieczorowych. Zdaniem Profesora studia te będą prawdopodobnie deficytowe.

● **Prof. J. SUŁKOWSKI** poinformował o działalności Rady Głównej Sz.W. W styczniu br. RG Sz.W. podjęła "Uchwałę (nr 167/98) w sprawie zasad podziału dotacji dydaktycznej oraz limitów wynagrodzeń osobowych przy użyciu formuły algorytmu podziału funduszy budżetowych", wyraziła stanowisko w sprawie "Założeń reformy prawa o szkolnictwie wyższym, część I" oraz stanowisko dotyczące plagiatów prac naukowych. O szczegółach napiszemy w następnym numerze Z ŻYCIA.

Minister M. Handke zapoznał zebranych z projektem nowego schematu ustroju szkolnego (p. schemat).

W podsumowaniu obrad podjęto:

- uchwałę o postulowanych celach polityki państwa w odniesieniu do szkolnictwa wyższego;
- uchwałę o postulowanych zmianach w systemie pozyskiwania i rozdziału środków na badania naukowe;
- stanowisko w sprawie aktualnej sytuacji finansowej szkolnictwa wyższego.

Treści podjętych uchwał oraz wyrażonego stanowiska zamieszczamy pod koniec KRONIKI.

■ 26 stycznia w Głównym Instytucie Górniczym w Katowicach zostały wręczone nagrody Fundacji Ekologicznej "Silesia" w konkursie na najlepszą pracę magisterską w dziedzinie ekologii wykonaną w roku akademickim 1996/97. Spośród 7 nagród przyznanych absolwentom uczelni śląskich 3 nagrody uzyskali absolwenci Politechniki Śląskiej: mgr inż. A. Operhalska (RAr - promotor prof. A. Lisik), mgr inż. Małgorzata Bania-Andruszkiewicz (RMF - promotor dr R. Awsiuk) oraz mgr inż. T. Odlanicki-Poczobut (RIE - promotor dr A. Szlęk). W uroczystości uczestniczył Prorektor W. ZIELIŃSKI (szerzej o konkursie piszemy w innym miejscu).

■ 30 stycznia Prorektor ds. Dydaktyki W. ZIELIŃSKI uczestniczył w otwarciu trzydniowej konferencji "Modele kompleksowej rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - aspekty terapeutyczne i społeczne", zorganizowanej przez Miejski Ośrodek Adaptacyjno-Rehabilitacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych na terenie Politechniki Śląskiej.

UCHWAŁA O POSTULOWANYCH CELACH POLITYKI PAŃSTWA W ODNIESIENIU DO SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

(Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, Bydgoszcz, 24.01.1998 r.)

Ważną częścią niezbędnych w naszym kraju reform ustrojowych jest wprowadzenie zmian systemowych w szkolnictwie wyższym. Wynika to z istniejących wyzwań cywilizacyjnych i rozwojowych. Zmiany te są konieczne do przezwyciężenia istniejących barier rozwojowych uniemożliwiających zaspokajanie przez szkoły wyższe rosnących aspiracji edukacyjnych znacznej części młodzieży.

Aby osiągnąć ten wielkiej wagi cel, należy dążyć do realizacji rezolucji Sejmu z dnia 13 października 1995 r., postulującej wzrost udziału w PKB szkolnictwa wyższego do 2% i nauki do 1%.

Wówczas będzie możliwe zwiększenie o ok. 50% dostępności do studiów, w tym zwłaszcza do studiów dziennych mierzonej odpowiednim wskaźnikiem skolaryzacji. Koniecznym warunkiem dla osiągnięcia tego celu jest zwiększenie nakładów budżetowych na szkolnictwo wyższe, tak aby z poziomu ok. 0,8% PKB wzrosły one do wysokości przewidywanej w wyżej wymienionej rezolucji Sejmu. Gdyby jednak uwarunkowania budżetu Państwa nie pozwoliły na pełną realizację tej rezolucji, brakujące środki mogłyby być pozyskiwane przez szkoły wyższe ze źródeł pozabudżetowych pod warunkiem wprowadzenia odpowiednich mechanizmów systemowych.

Konieczne jest ustawowe ustanowienie nowego modelu publicznej szkoły wyższej, uwolnionej od krępujących ją więzów w zakresie organizacji i zarządzania, ale działającej w poczuciu społecznej misji i odpowiedzialności oraz poddanej publicznemu nadzorowi. Niezbędne jest także dostosowanie do tego systemowego otoczenia uczelni.

Postulowane zmiany modelowe i systemowe powinny być wprowadzone ustawowo poprzez:

- ugruntowanie prawa własności zasobów, w tym nieruchomości oraz kapitałów na kontach bankowych uczelni;
- stworzenie sprzyjających warunków zaciągania kredytów bankowych przez publiczne szkoły wyższe;
- pozostawienie samodzielności uczelni w sposobie wyznaczania zadań dla kadry akademickiej;
- przyznanie, na określonych zasadach, prawa do tworzenia uczelnianych systemów płacowych i realizacji elastycznej polityki kadrowej;
- zamianę nadzoru rządowego na nadzór o charakterze publicznym, wykonywany przez odpowiednią radę danej szkoły wyższej w zakresie spraw gospodarki i finansów;
- przyznanie autonomii w zakresie kreowania, przy spełnieniu określonych warunków, federacji i związków uczelni oraz struktur wewnątrz-uczelnianych;
- zwiększenie udziału środków pozabudżetowych w finansowaniu Uczelni, poprzez - między innymi - wprowadzenie sprzyjających rozwiązań w systemie podatkowym oraz zasady współ-

płatności za studia, w warunkach jednak stopniowego powiększania dotacji budżetowej na szkolnictwo wyższe zgodnie z rezolucją Sejmu;

- ustanowienie instytucji ds. standaryzacji i akredytacji powszechnej w szkolnictwie wyższym, włączając w to Radę Główną Szkolnictwa Wyższego działającą w zmodyfikowanej formule;
- wprowadzenie ustawowej zasady instytucjonalnego reprezentowania akademickich szkół wyższych przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP).

Przed wszystkim tym celem powinno służyć przyjęcie przez parlament nowej ustawy pn. "Prawo o szkolnictwie wyższym".

Dla niezbędnego przyspieszenia rozwoju bazy materialnej kształcenia, oprócz utrzymania gwarancji finansowania remontów i inwestycji ze środków budżetowych, koniecznym elementem w systemowym otoczeniu publicznej szkoły wyższej o zmienionym modelu, powinna stać się możliwość wykorzystania na te cele funduszy kredytowych. Dobrze służyłoby temu celowi zrealizowanie propozycji Ministra Edukacji Narodowej zgłoszonej na posiedzeniu Prezydium KRASP w dniu 12 listopada 1997 r., dotyczącej ustanowienia gwarantowanego przez Rząd, specjalnego funduszu instytucjonalnego kredytowania inwestycji w szkołach wyższych.

UCHWAŁA O POSTULOWANYCH ZMIANACH W SYSTEMIE POZYSKIWANIA I ROZDZIAŁU ŚRODKÓW NA BADANIA NAUKOWE

(Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, Bydgoszcz, 24.01.1998 r.)

W krajach rozwiniętych badania naukowe uważane są za jeden z głównych czynników warunkujących wzrost gospodarczy i cywilizacyjny awans społeczeństw.

Badania naukowe stanowią też warunek konieczny skutecznego prowadzenia kształcenia na poziomie wyższym. W związku z tym, pomimo trudności budżetowych, nieodzowne jest dążenie do pełnej realizacji rezolucji Sejmu z dnia 13 października 1995 roku postulującej wzrost nauki w PKB do poziomu 1%. Bardzo ważne jest także zaplanowanie tego wzrostu w formie konkretnych zobowiązań na kolejne lata w taki sposób, aby szkoły wyższe i inne instytucje prowadzące badania naukowe mogły planować długofalowe przedsięwzięcia badawcze w warunkach niezbędnej stabilności finansowania i ze świadomością jasno zarysowanych perspektyw.

Brak wyraźnego programu poprawy sytuacji polskiej nauki - łącznie z brakiem harmonogramu działań - jest istotną przyczyną ograniczania przez środowisko naukowe prób podejmowania ambitnych przedsięwzięć badawczych, a to z kolei jest przyczyną zbyt małej liczby tak bardzo potrzebnych gospodarce osiągnięć naukowych i ograniczenia udziału Polski w nauce światowej. Obok systematycznego, w ciągu najbliższych 3-4 lat, wzrostu nakładów na naukę, potrzebne są także zmiany w systemie pozyskiwania i rozdziału środków na badania naukowe.

Postulowane zmiany mogące przynieść efekty, są następujące:

- stworzenie systemu zachęt, głównie podatkowych, dla jednostek gospodarczych inwestujących w badania naukowe i wdrażanie ich wyników,
- restrukturyzacja jednostek badawczo rozwojowych w kierunku zwiększenia ich efektywności,
- zapewnienie rozdziału środków na badania naukowe pomiędzy jednostki, proporcjonalnie do ich rzeczywistego potencjału i potwierdzonej produktywności naukowej, bez stosowania przyjętych przeliczników dyskryminujących pracowników naukowych zatrudnionych w szkolnictwie wyższym.

STANOWISKO KONFERENCJI REKTORÓW POLSKICH UCZELNI TECHNICZNYCH W SPRAWIE AKTUALNEJ SYTUACJI FINANSOWEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

(Bydgoszcz, 24.01.1998 r.)

W ostatnich latach następuje stałe pogarszanie się kondycji polskiej edukacji, a przewidywany budżet państwa na rok 1998, zakładający względny spadek finansowania szkolnictwa wyższego i nauki, prowadzi wręcz do katastrofy w tych dziedzinach, tak ważnych dla rozwoju każdego kraju. Szkoły wyższe, dostrzegając edukacyjne aspiracje społeczeństwa, a także potrzeby kraju związane, między innymi, z procesem wchodzenia do struktur europejskich, w latach dziewięćdziesiątych zwiększyły ponad dwukrotnie liczbę studentów. Stało się tak dzięki inicjatywie i ogromnemu wysiłkowi środowisk akademickich, a także dzięki finansowemu zaangażowaniu się studentów i ich rodzin. Przyrost liczby studentów następował jednak bez wymaganych inwestycji. W wyniku polityki oszczędności budżetowych rezerwy własne uczelni zostały wyczerpane i pol-

skie szkolnictwo wyższe znalazło się na krawędzi katastrofy. Oszczędzanie na edukacji narodowej spycha Polskę na pozycję cywilizacyjnie zaniedbanych państw europejskich. Spadek finansowania budżetowego szkolnictwa wyższego w Polsce, szczególnie widoczny w przeliczeniu na jednego studenta, musi prowadzić do obniżania jakości kształcenia. Środowisko akademickie nie może się z tym pogodzić. Dotychczasowe, wielokrotnie ponawiane apele, uchwały i stanowiska senatów wyższych uczelni, konferencji rektorów i Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, przedstawiające opisaną sytuację i zawierające wyraźne prognozy, nie odniosły skutku. W celu niedopuszczenia do dalszego obniżania się jakości studiów uczelnie mogą więc być zmuszone do znacznego ograniczenia liczby rekrutowanych studentów.

CENTRUM NOWYCH TECHNOLOGII I RESTRUKTURYZACJI PRZEMYSŁU

W dniu 9 stycznia br. w Rektoracie Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbyła się uroczystość podpisania porozumienia o utworzeniu Centrum Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu. Porozumienie podpisali: w imieniu Agencji Techniki i Technologii - Prezes mgr inż. Tadeusz SOROKA, w imieniu Głównego Instytutu Górnictwa - Dyrektor Naczelny mgr inż. Adam GRACZYŃSKI, w imieniu Politechniki Śląskiej - JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ.

Centrum mieć będzie swoją siedzibę w pomieszczeniach Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej w Katowicach (wejście boczne od ul. Granicznej 16) i będzie działać w ramach nowej jednostki wydziałowej Centrum Studiów Podyplomowych, Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu.

Głównym zadaniem Centrum będzie transfer technologii ze sfery badań naukowych do prze-

mysłu, a zwłaszcza wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w celu przyspieszenia ich rozwoju i poprawy konkurencyjności, ułatwienie dostępu do banku informacji o nowych technologiach dla podmiotów gospodarczych dzia-



Podpisanie porozumienia; od lewej - A. Graczyński, T. Soroka, B. Pochopień

lających w regionie, wspieranie procesu restrukturyzacji przedsiębiorstw.

Jerzy Barglik

TYTUŁ NAUKOWY STOPNIE I STANOWISKA

■ Tytuł profesora

Prezydent RP nadał tytuł profesora z dniem 16 grudnia 1997 r. **prof. dr hab.inż. Janowi KAŻMIERCZAKOWI (ROZ).**

■ Habilitacje

• Stopień doktora habilitowanego uzyskał **dr inż. Krystian Andrzej PLUTA** (ur. 01.01.1950 r. w Katowicach) ze Śląskiej Akademii Medycznej w zakresie chemii organicznej, RCh - 21.05.97 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 29.09.97 r.

• Na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki odbyły się w ostatnich dwóch miesiącach kolokwia habilitacyjne:

dra inż. Zdzisława FILUSA z Instytutu Elektroniki; temat - "Przetworniki elektromagnetyczno-akustyczne, teoria i zastosowanie" (2 grudnia 1997 r.)

dra inż. Andrzeja HŁAWICZKI z Instytutu Elektroniki; temat - "Rejestry liniowe - analiza, synteza i zastosowanie w testowaniu układów cyfrowych" (27 stycznia 1998 r.).

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali:

- **mgr inż. Marcin ADAMIAK** (ur. 07.06.1968 r. w Sanoku) z Instytutu Metaloznawstwa Pol.Śl.; temat pracy - "Struktura i własności powłok TiN i Ti (C,n) uzyskiwanych w procesie PVD na stalach szybkotnących", promotor - prof. dr hab.inż. Leszek DOBRZAŃSKI, RMT - 17.12.97 r., z wyróżnieniem
- **mgr inż. Mirko SOKOVIC** (ur. 13.02.1950 r., Kragujevac, d. Jugosławia) z Uniwersytetu Technicznego w Lublanie, Slovenia; temat pracy - "Struktura i własności cermetali narzędziowych pokrytych powłokami T i N, T i Zr N w procesie PVD", promotor - dr hab.inż. Stanisław TKACZYK prof. nzw. w Pol.Śl., RMT - 17.12.97 r.
- **mgr inż. Jan SZNURAWA** (ur. 04.08.1941 r. w Rybniku) z Katowickiego Przedsiębiorstwa Geologicznego; temat pracy - "Metoda oceny ekonomicznej efektywności eksploatacji złoża węgla kamiennego", promotor - dr hab.inż. Andrzej KARBOWNIK prof.nzw. w Pol.Śl., RG - 06.01.98 r.
- **mgr inż. Zbigniew ŻURAKOWSKI** (ur. 22.09.1962 r. w Gliwicach) z Instytutu Eksploatacji Złóż Pol.Śl.; temat pracy - "Identyfikacja zagrożenia wypadkowego w zmechanizowanych wyrobiskach ścianowych", promotor - dr hab.inż. Edward CICHOWSKI prof. nzw. w Pol.Śl., RG - 06.01.98 r.
- **mgr inż. Piotr CHELUSZKA** (ur. 23.09.1966 r. w Zabrze) z Instytutu Mechanizacji Górnictwa Pol.Śl.; temat pracy - "Wyznaczenie obciążeń dynamicznych w układzie urabiania kombajnu chodnikowego", promotor - dr hab.inż. Marian DOLIPSKI prof.nzw. w Pol.Śl., RG - 13.01.98 r., z wyróżnieniem
- **mgr inż. Tomasz BŁACHOWICZ** (ur. 09.04.1963 r. w Mielcu) z Wydziału Matematyczno-Fizycznego Pol.Śl.; temat pracy - "Wykorzystanie rozpraszania Brillouina do badania akustycznych własności kryształów piezoelektrycznych", promotor - prof. dr hab. Zygmunt KLESZCZEWSKI, RMF - 14.01.98 r.
- **mgr inż. Czesław NIEDZIELSKI** (ur. 18.12.1965 r. w Niemodlinie) z Wydziału Chemicznego Pol.Śl.; temat pracy - "Badania nad otrzymywaniem wodosiarczanów pochodnych węglowodanów", promotor - prof. dr hab.inż. Wiesław SZEJA, RCh - 14.01.98r.
- **mgr inż. Marek CIEPAJ** (ur. 25.04.1956 r. w Żarnowcu) z Górniczych Zakładów Dolomitowych S.A. w Siewierzu; temat pracy -

"Sposoby przeróbki dolomitów ze złoża Brudowice dla potrzeb ochrony środowiska", promotor - prof. dr hab.inż. Tadeusz KAPUŚCIŃSKI, RG - 20.01.98 r.

■ Stanowisko profesora nadzwyczajnego

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego z dniem 1 stycznia 1998 r. następujące osoby:

- **dr hab.inż. Stefan BAJ** (RCh)
- **dr hab.inż. Jerzy SKRZYPCZYK** (RB)

Gratulacje

ORGANIZACJA

W styczniu 1998 r. ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

■ Zarządzenia

- Nr 14/97/98 z dnia 15 stycznia w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Inwentaryzacyjnej
- Nr 15/97/98 z dnia 20 stycznia w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Kosztów Utrzymania Domów Studenckich i Wyżywienia w Stołówkach Studenckich Politechniki Śląskiej

■ Pisma okólne

- Nr 9/97/98 z dnia 10 stycznia w sprawie odpłatności za miejsce, pokój lub segment w Hotelach Asystenckich Politechniki Śląskiej w Gliwicach i Katowicach w I kwartale 1998 roku
- Nr 10/97/98 z dnia 9 stycznia w sprawie powołania Zakładowej Komisji Pojedynczej

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy, przyjazdy

W styczniu br. zarejestrowano 25 wyjazdów zagranicznych do następujących krajów: Wielka Brytania (11 osób), Czechy (5), Francja (3), Niemcy (2), USA (2), Holandia (1), Litwa (1). Cele wyjazdów: konsultacje - 16 osób, konferencje - 5, staż - 1, wymiana - 1, inne powody - 2.

Do Uczelni w tym miesiącu przybyły tylko 3 osoby (Belgia, Czechy, Ukraina).

Z ŻYCIA CKI

■ Z udziałem Prorektora prof. W. ZIELIŃSKIEGO, Prodziekana Wydziału Budownictwa - prof. A. WAWRZYŃKA i Prezydenta Miasta Rybnika - J. MAKOSZA w dniu 20 stycznia br. odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów ukończenia studiów inżynierskich 45 absolwentom specjalności "Inżynieria miejska". Praca inż. M. MYRCIKA została wyróżniona II-gą nagrodą w tradycyjnym konkursie im. prof. Brzozowskiego, organizowanym przez Śląski Oddział PZiTB.

■ W dniu 22 stycznia br. odbyło się robocze spotkanie opiekunów praktyki semestralnej, któ-

ra organizowana jest po raz pierwszy dla studentów III-go roku, specjalności "Budowlano-architektonicznej". W naradzie uczestniczył Wiceprezydent Miasta Rybnika M. ŚMIGIELSKI. Studenci będą opracowywali tematy zgłoszone przez Urząd Miasta oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku. Prace będą konsultowane przez pracowników naukowych Uczelni oraz specjalistów z Urzędu Miasta.

■ W dniu 28 stycznia br. w Centrum Kształcenia Inżynierów odbyło się wyjazdowe posiedzenie Prezydium Związku Nauczycielstwa Polskiego Politechniki Śląskiej. Członkowie Prezydium mieli okazję do zapoznania się z działalnością oraz obiektami dydaktycznymi i socjalnymi Centrum.

PROFESOR JÓZEF SZARAWARA doktorem honoris causa Politechniki Szczecińskiej

19 stycznia br. w Politechnice Szczecińskiej odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni prof. zw. dr hab. inż. Józefowi SZARAWARZE, emerytowanemu profesorowi Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej. Honorowym promotorem przewodou był prof. dr hab. inż. Kazimierz KAŁUCKI z Politechniki Szczecińskiej.



W chwilę po wręczeniu dyplomu; prof. J. Szarawara (z prawej) w towarzystwie JM Rektora Pol. Szczecińskiej prof. Stefana Berczyńskiego

A oto obszernie fragmenty laudacji Promotora, wygłoszonej podczas uroczystości w Szczecinie.

"Przypadł mi wielki zaszczyt przedstawienia sylwetki, dokonania i zasług Profesora Józefa Szarawary, wybitnego polskiego specjalisty w dziedzinie technologii chemicznej, zasłużonego nauczyciela i wychowawcy licznych kadr inżynierskich i naukowych. Profesor Józef Szarawara ma również wielkie zasługi w rozwoju naukowym i dydaktycznym Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej naszej Politechniki.

Profesor Józef Szarawara urodził się 26 lutego 1924 roku w Raclawicach Kościuszkowskich. Do roku 1939 ukończył szkołę podstawową i dwie klasy gimnazjum ogólnokształcącego. Po drugiej wojnie światowej kontynuuje naukę w liceum typu matematyczno-fizycznego, które kończy uzyskaniem w 1945 roku świadectwa dojrzałości. W tym samym roku rozpoczyna studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, uwieńczony otrzymaniem dyplomu w 1950 roku. Pracę naukową w Katedrze Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego rozpoczyna jeszcze przed ukończeniem studiów. Pracując w Politechnice Śląskiej, uzyskuje kolejne stopnie i tytuły naukowe. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego otrzymuje w 1975 roku. W 1981 roku Rada Wydziału Chemicznego i Senat Politechniki Śląskiej wystąpiły do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej

ds. Kadr Naukowych o nadanie tytułu naukowego profesora zwyczajnego. Na skutek wprowadzenia stanu wojennego i podpisania przez Profesora protestu w sprawie zabójstwa księdza Jerzego Popiełuszki tytuł ten przyznano po upływie sześciu lat od chwili złożenia wniosku.

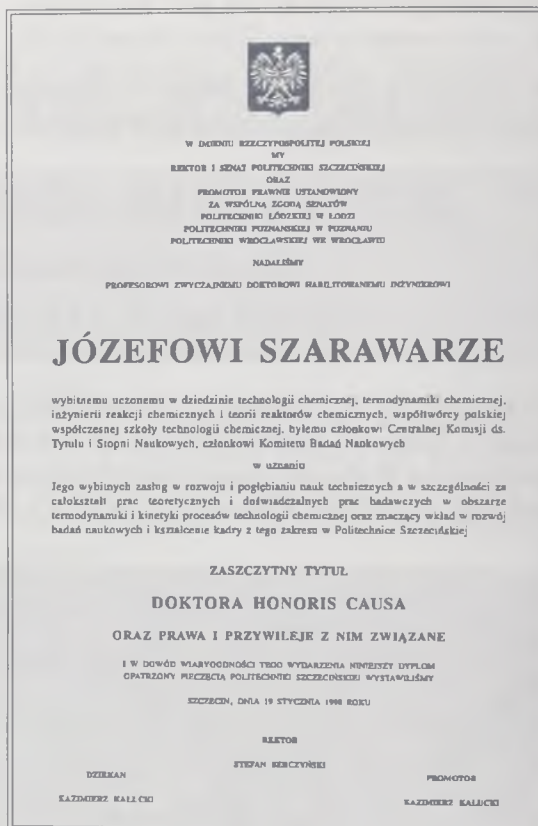
Profesor Szarawara, niezależnie od pełnienia początkowo obowiązków kierownika Zespołu, a później kierownika Zakładu Technologii Nieorganicznej Instytutu Chemii i Technologii Nieorganicznej na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej, pracował przez szereg lat w Instytucie Syntezy Chemicznej w Gliwicach, a następnie w Instytucie Nawozów Sztucznych w Tarnowie. Od wielu lat pełni obowiązki konsultanta naukowego w Instytucie Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w Zabrze. Uczestniczy w wielu projektach badawczych realizowanych w przemyśle we współpracy z uczelnianymi i branżowymi ośrodkami badawczymi.

Działalność naukowo-badawcza Profesora J. Szarawary, a także Jego aktywność w publikowaniu oryginalnych prac oraz propagowaniu nowych teorii i rozwiązań metodycznych należy uznać za niezwykle istotne dla rozwoju polskiej technologii chemicznej. Nie brakowało dotychczas prac oraz konkretnych osiągnięć technologicznych wprowadzonych do praktyki przemysłowej. Osiągnięcia te dotyczyły konkretnych technologii, konkretnych procesów i operacji technologicznych. Podjęta przez Profesora Szarawarę próba opracowania założeń naukowych i oryginalnych teorii oraz procedur obliczeniowych stworzyła podstawy tej ważnej dyscypliny naukowej, jaką jest technologia chemiczna. Sformułowane przez Profesora podstawy inżynierii reaktorów chemicznych zostały opracowane z zastosowaniem teorii wykorzystywanych w inżynierii chemicznej, chemii fizycznej i termodynamice. Opracowane procedury obliczeniowe w stosowanej termodynamice chemicznej, kinetyce procesów chemicznych i inżynierii reakcji chemicznych są kontynuacją rozwoju teorii technologii i inżynierii chemicznej, które zapoczątkowali koryfeusze tej dyscypliny, tacy jak profesorowie S. Bretsznajder, J. Ciborowski i T. Hobler."(...)

Profesor J. Szarawara jest człowiekiem wyjątkowo pracowitym, o czym świadczy osiem książek Jego autorstwa, a wśród nich doskonały podręcznik pt. "Termodynamika chemiczna", który ukazał się już w trzecim wydaniu, gruntownie zmienionym i zatytułowanym "Termodynamika chemiczna stosowana". Do podręczników, które miały duży wpływ na charakter studiów technologicznych w Polsce należy trzytomowe opracowanie pt. "Podstawy technologii chemicznej".

"Działalność naukowo-badawcza Profesora Józefa Szarawary obejmuje wiele obszarów inżynierii chemicznej, technologii chemicznej organicznej i nieorganicznej, termodynamiki stosowanej, kinetyki i inżynierii reaktorów chemicznych. Profesor jest autorem lub współautorem osiemdziesięciu trzech prac naukowych opublikowanych w takich czasopismach, jak *Chemical Engineering, Science, Journal of Polish Applied Chemistry, Chemia Stosowana, Przemysł Chemiczny, Inżynieria i Aparatura Chemiczna, Ochrona Powietrza, Archiwum Ochrony Środowiska, Inżynieria Chemiczna i Procesowa*. Jest również autorem lub współautorem pięćdziesięciu pięciu referatów i publikacji wydanych w materiałach konferencyjnych".(...)

"Bardzo znaczący i ważny jest wkład Profesora Szarawary w rozwój zaplecza naukowego przemysłu chemicznego. Uczestnictwo w wielu organach kolegialnych, doradczych, w tym zwłaszcza w radach naukowych instytutów branżowych, takich jak Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach, Instytut Chemii Nieorganicznej w Gliwicach, Instytut Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze, przyczyniło się do bardziej efektywnego funkcjonowania tych placówek. Liczne wystąpienia Profesora na sympozjach i konferencjach o charakterze naukowo-technicznym, organizowanych przez stowarzyszenia naukowo-techniczne, dały wielu inżynierom okazję do podniesienia swoich umiejętności



Udział w zjazdach naukowych i wygłaszane tam referaty plenarne podnosiły rangę tych spotkań. Wymienić tu należy organizowane na wysokim poziomie przez Wydział Chemiczny Politechniki Wrocławskiej cykliczne sympozjum CHEMTECH, konferencje i sympozja inżynierii chemicznej i procesowej oraz sympozja związane z ochroną środowiska.

Przedstawiając sylwetkę Profesora Szarawary nie można nie zwrócić uwagi na Jego życzliwość dla wszystkich, z którymi przyszło mu się zetknąć. Profesor Szarawara jest osobą, mimo swojej życzliwości, wymagającą, chętnie dzielącą się swoją wiedzą i udzielającą bezinteresownie porad. W trudnych okresach wspierał radą i pomocą naukową wiele osób, a także instytuty oraz Wydziały Chemiczne w Polsce. Również wielu pracowników Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej naszej Politechniki korzystało z Jego rad i pomocy.

Profesor Józef Szarawara jest osobą wielce zasłużoną w rozwoju kadr naukowych, czego świadectwem jest promotorstwo piętnastu doktoratów i pięciu przewodów habilitacyjnych osób z Jego zespołów.

Również na podkreślenie zasługuje, może nie zawsze doceniana, ale niezwykle ważna dla rozwoju młodej kadry, działalność opiniodawcza. Profesor recenzował czterdzieści siedem prac doktorskich i dwadzieścia pięć habilitacyjnych, przygotował dwadzieścia siedem opinii o dorobku naukowym w związku z ubieganiem się o stanowiska i tytuły profesorskie.

Prężną działalność naukową Profesora Szarawary i Jego uznanie w środowisku naukowym spowodowały, że był On członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, członkiem Sekcji Technologii Chemicznej Komitetu Badań Naukowych i ekspertem w różnych ciałach kolegialnych.

W uznaniu wybitnych osiągnięć w stworzeniu naukowych podstaw technologii chemicznej w Polsce oraz zasług w rozwoju zespołów naukowych, w tym kadr Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Szczecińskiej, Senat Politechniki Szczecińskiej, przy poparciu senatów Politechniki Łódzkiej, Politechniki Poznańskiej i Politechniki Wrocławskiej, podjął 24 listopada 1997 roku uchwałę o nadaniu Profesorowi zwyczajnemu Józefowi Szarawarze godności **doktora honoris causa Politechniki Szczecińskiej**.

KONFERENCJE NAUKOWE SEMINARIA

■ IV Seminarium Energetyczne

W numerze 2(71) z listopada 1997 r. pisaliśmy o obradującym w dniu 8 listopada w Elektrowni Opole seminarium pt. "Rozwój energetyki - parametry nadkrytyczne i układy gazowo-parowe". W zakończeniu notatki przystawiliśmy chochlik drukarski narozrabiał i wysunął na współorganizatora Seminarium - Energopomiar S.A. Prawda jest taka, że współorganizatorem był Energoprojekt S.A. i ostatnie zdanie w tej notatce winno brzmieć: "... Współorganizatorami Seminarium, obok Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Mechanicznego Energetycznego, były Elektrownia Opole S.A. i Energoprojekt Gliwice S.A.". Za zaistniałą, niezamierzoną pomyłkę przepraszamy zainteresowane strony, Pana prof. Edwarda KOSTOWSKIEGO w szczególności i Szanownych Czytelników.

■ II Zimowe Seminarium Zespołu Germanistów

28 stycznia na zaproszenie Zespołu Germanistów przybyła do Studium Języków Obcych Politechniki Śląskiej pani Ulrike Gänswein z Ins-

tytutu Goethe'go w Krakowie, która poprowadziła całodniowe seminarium dla naszych lektorów j. niemieckiego z Gliwic, Katowic i Rybnika. Tegoroczny temat (pierwsze tego typu szkolenie odbyło się w lutym ubiegłego roku) brzmiał "Landeskunde im Deutschunterricht. Ein Plakat - und was man damit alles machen kann" ("Krajoznawstwo na lekcjach j. niemieckiego. Plakat - możliwości jego zastosowania"). I tym razem, oprócz wiadomości i bodźców przekazanych nam przez panią Gänswein, otrzymaliśmy w darze od Instytutu Goethe'go różnego rodzaju materiały dydaktyczne i pogładowe.

Współpraca naszej jednostki z Instytutem Goethe'go w Krakowie trwa już wiele lat. Nasi lektorzy chętnie uczestniczą w konferencjach metodycznych i szkoleniach organizowanych co najmniej dwa razy w roku w Krakowie, gdzie mają nie tak częstą u nas, a przecież wielce pożądaną możliwość bezpośredniego kontaktu z wykładowcami władającymi j. niemieckim jako językiem ojczystym, czego pozytywne skutki obejmują (mamy nadzieję) także naszych studentów.

THE LONDON INTERNATIONAL INVENTIONS FAIR
"POLSKA NAUKA DLA OCHRONY ZDROWIA I ŚRODOWISKA"

W dniach 27-30 listopada 1997 r. zorganizowane zostały po raz piąty w Londynie Targi, które są jedną z największych w Europie wystaw prezentujących nowe pomysły, wynalazki, innowacyjne technologie i produkty. Polska prezentacja nawiązywała do wcześniej zorganizowanych przez Hi-Tech Company Ltd promocji na targach w Grenoble, Osace i Pittsburghu.

Głównym celem prezentacji była promocja polskich technologii na rynku brytyjskim oraz znalezienie odpowiednich partnerów dla współpracy naukowej, technicznej i handlowej. Promocja została zorganizowana wspólnie z brytyjską firmą POLISH BUSINESS. Spośród prezentowanych technologii rozwiązania naukowców Politechniki Śląskiej otrzymały szereg nagród i medale.

Nagrodę **GOLDEN KEY** przyznano

- **Technologii wytwarzania warstwy nanokrystalicznej diamentu na implantach z biomateriałów metalicznych, stosowanych w chirurgii rekonstrukcyjnej, a w szczególności na elementach stabilizatora kostnego typu "POLFIX".** W skład Zespołu prezentującego ww. technologię wchodzili Twórcy z Politechniki Łódzkiej, Politechniki Śląskiej i Politechniki Warszawskiej. Uczelnię reprezentował prof. dr hab.inż. Jan

MARCINIAK i dr inż. Zbigniew PASZENDA (Wydział Mechaniczny Technologiczny).

- **Palnikowi o niskiej emisji zanieczyszczeń.** Palnik został opracowany przy współudziale Politechniki Śląskiej i Huty Buczek S.A. przez Zespół prof. dr hab.inż. Jerzego TOMECZKA (Wydział Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu).

SREBRNY MEDAL przyznano za:

- **Nanokrystaliczne powłoki diamentowe dla medycyny.**

W skład Zespołu prezentującego ww. technologię wchodzili Twórcy z Politechniki Łódz-



kiej, Politechniki Śląskiej i Politechniki Warszawskiej. Naszą Uczelnię reprezentował prof. dr hab.inż. Jan MARCINIAK (Wydział Mechaniczny Technologiczny).



Powyższe technologie zostaną umieszczone w bazie danych Programu Transferu Technologii i będą rozpowszechniane niezależnie w europejskiej sieci Ośrodków Przekazu Innowacji (Innovation Relay Center).

Z okazji zdobytych medali Komitet Badań Naukowych przekazał DYPLOMY UZNANIA dla Politechniki Łódzkiej, Politechniki Śląskiej i Politechniki Warszawskiej.

Autorom gratulujemy

KONKURS "SILESIA '97"

W ubiegłym roku Zarząd Fundacji Ekologicznej "Silesia" ogłosił ósmą edycję **"Konkursu na najlepszą pracę dyplomową magisterską z dziedziny ekologii wykonaną w uczelniach woj. katowickiego"**. Do konkursu zgłoszono 9 prac magisterskich, wykonanych w roku 1997 w naszej Uczelni (RAr - 1, RCh - 1, RIE - 3, RMF - 2, RM - 2). Wśród 7 laureatów tego konkursu znalazło się troje absolwentów Politechniki Śląskiej, tj.:

- **Małgorzata BANIA-ANDRUSZKIEWICZ** z Wydziału Matematyczno-Fizycznego,
- **Agnieszka OPERHALSKA** z Wydziału Architektury,
- **Tomasz ODLANICKI-POCZOBUT** z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki.

Laureaci konkursu uzyskali nagrody pieniężne w kwocie po 1.000 zł, ufundowane przez Fundację "Silesia". A oto krótka prezentacja nagrodzonych prac.

Praca pt. "Fizyczne przyczyny degradacji środowiska naturalnego w rejonie Kędzierzyna-Koźła", wykonana przez panią Małgorzatę BANIE-ANDRUSZKIEWICZ, stanowi cenny materiał faktograficzny, którego pozyskanie było bardzo czasochłonne i wymagało wiele trudu, aby dotrzeć do jego źródeł. Celem pracy było przedstawienie problemu fizycznych przyczyn degradacji środowiska naturalnego rejonu Kędzierzyna-Koźła, określenie stopnia zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby, wskazanie źródeł zanieczyszczeń oraz omówienie przyszłych, proekologicznych inwestycji prowadzących do poprawy obecnego stanu środowiska tego rejonu.



Promotorem pracy był dr Romuald AWSIUK.

Promotorem pracy był dr Romuald AWSIUK.

Praca pt. "Ekologiczna stacja paliw", wykonana przez panią Agnieszkę OPERHALSKĄ, dotyczy problemu związanego z kształtowaniem ekologicznej architektonicznej stacji paliw typu autostradowego. Zaproponowany program użytkowy, jego zakres i struktura tematyczna, zostały trafnie wykorzystane przy wsparciu przyjętej filozofii hinduskiej w założonej relacji



"człowiek i przestrzeń". Zadaszenie stacji paliw o metabolicznej biointegralnej strukturze architektonicznej spełnia - jak wskazano w recenzji pracy - podstawowe wymogi funkcjonalne i konstrukcyjne, a przyjęta zasada budowy struktury przestrzennej zezwala na uzyskanie interesującego i zgodnego z duchem czasu efektu twórczej interpretacji formy architektonicznej.

Promotorem pracy był prof. dr hab.inż.arch. Adam LISIK.

W pracy pt. "Możliwości zmniejszenia emisji tlenków azotu w kotłach pyłowych na przykładzie badań kotła OP-650k bloków 6 i 7 Elektrowni Rybnik" pan Tomasz ODLANICKI-POCZOBUT podjął próbę optymalizacji działania palników niskoemisyjnych i dysz powietrza dopalającego, działających w tzw. systemie OFA (Over Fire Air). Celem pracy było zbadanie wpływu parametrów pracy kotła na emisję tlenków azotu z uwzględnieniem takich istotnych parametrów jak: stosunek nadmiaru powietrza przy spalaniu,



moc bloku, stopień uchylenia klap powietrza dopalającego OFA oraz sposób pracy układu młynowego. Stwierdzono, że optymalne parametry pracy kotła i systemu OFA pozwolą zredukować emisję tlenków azotu o 55% w porównaniu do tradycyjnych warunków pracy kotła.

Promotorem pracy był dr inż. Andrzej SZLĘK.

Laureatami pozostałych czterech nagród ósmej edycji konkursu Fundacji "Silesia" są:

- **Ewa DOMAŃSKA-RADWAN** ze Śląskiej Akademii Medycznej (praca dotyczyła zanieczyszczeń w zbiorniku retencyjnym w Kozłowej Górze),
- **Katarzyna STACHURSKA** ze Śląskiej Akademii Medycznej (praca dotyczyła metali ciężkich) oraz
- **Katarzyna PYRAK** z Uniwersytetu Śląskiego (praca na temat motyla zwanego niepyłak apollo).

Laureatom gratulujemy

Wręczenie dyplomów laureatom konkursu FIATA

22 stycznia br. odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów w konkursie Fiata (o konkursie pisaliśmy już w poprzednim wydaniu biuletynu). Nagrody w formie stypendiów ufundowane zostały przez przedsiębiorstwa skupione w koncernie Fiat, tj.: Fiat Auto-Poland - Bielsko-Biała, Teksid Poland - Bielsko-Biała, Magneti Marelli - Sosnowiec.

W spotkaniu uczestniczyła dwuosobowa delegacja z Centrum Badawczego Fiata, która z tej okazji przyjechała specjalnie do Gliwic. W składzie delegacji byli: dr Anna Maria Piasco i dr Gian Luigi Perello. Ponadto w spotkaniu uczestniczyli prof.dr hab.inż. Antoni Szumanowski z Politechniki Warszawskiej,



Wręczenie dyplomu laureatce z Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki - od lewej: dr Gian Luigi Perello, Prorektor ds. Dydaktyki Pol. Śl. prof. Wojciech Zieliński, prof. Antoni Szumanowski, mgr inż. Małgorzata Zaborowska, dr Anna Maria Piasco.

przedstawiciele sponsorujących przedsiębiorstw, dziekani wydziałów i promotorzy prac dyplomowych laureatów.

Laureaci konkursu, niezależnie od otrzymanych dyplomów, odebrali w kasie Kwestury równowartość 2mln lirów, tj. 4 000 zł.

Przypominamy jeszcze raz listę laureatów:

- mgr inż. Małgorzata ZABOROWSKA (RAu)
- mgr inż. Artur KUBOSZEK (RMT)
- mgr inż. Marek KOCHAŃCZYK (RM)
- mgr inż. Krzysztof JANIGA (RMT)

NAGRODA GRUNDFOS dla naszego absolwenta

Pan Jerzy WĘŻIK, obecnie już absolwent Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki, jeszcze jako student V roku tego Wydziału zajął pierwsze miejsce w konkursie "Koncepcja urządzenia o charakterze pokazowo-reklamowym z wykorzystaniem pomp" ogłoszonym przez firmę GRUNDFOS wraz z Instytutem Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn Politechniki Wrocławskiej. Jury konkursu pod przewodnictwem prof. dra hab.inż. Janusza Pluteckiego przyznało nagrodę i pierwsze miejsce w tym konkursie za pracę pt. "Mechaniczna trąba powietrzna, czyli projekt oczyszczalni sfery niebieskiej". Współautorem pracy był Zbigniew KRZYSZPIN, uczeń Liceum Plastycznego w Katowicach.

Praca składa się z dwóch części: projektu plastycznego w formie niezwykle dowcipnego plakatu oraz z części technicznej, zawierającej opis i rysunek urządzenia. Zwycięzców konkursu zaproszono na 69. Międzynarodowe Targi Poznańskie, gdzie mieli okazję zapoznać się z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi zastosowanymi w pompach firmy GRUNDFOS. Tam też, z rąk dyrektora generalnego GRUNDFOS "Pompy" pana Sławomira Popłońskiego, odebrali nagrodę pieniężną oraz zaproszenie do zakładów produkcyjnych GRUNDFOS Niemcy w Wahlstedt. GRUNDFOS planuje kontynuować tradycję konkursów, a także zintensyfikować kontakty ze studentami wyższych uczelni m.in. poprzez udział w targach pracy.

OWOCE WARSZTATÓW NAUKOWYCH studentów Wydziału Architektury

22 stycznia br. w zabrzańskim Muzeum Górnictwa Węglowego studenci Wydziału Architektury zaprezentowali cztery kompletne projekty rewitalizacji terenu zabytkowej kopalni "Królowa Luiza". Zaproponowane rozwiązania - jak napisał tygodnik "Trybuna Górnicza" z dnia 29 stycznia - "są świeże jak ich twórcy". Autorzy projektów zaprojektowali kompleksowe wykorzystanie obiektów górniczych, m.in.

“internetową kawiarnię” w budynku rozdzielni elektroenergetycznej, “dyskotekę postindustrialną” w dawnej górniczej łaźni. Do zabytkowej sztolni, znajdującej się po przeciwnej stronie ulicy Wolności, zaplanowali przewozić turystów kolejką, w przezroczystej otulinie, przerzuconą nad ulicą. Na terenie przy sztolni, nasyconym zielenią, jedni zaplanowali kino samochodowe, inni płytę koncertową. Wszyscy doradzali wynajęcie niektórych pomieszczeń na biura rozmaitych firm.

Pomysł zorganizowania warsztatów naukowych dla studentów Wydziału Architektury naszej Uczelni na terenie byłej kopalni zrodził się w ubiegłym roku w gronie kierownictwa Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze. Odpowiedź ze strony Uczelni była pozytywna. I tak doszło, pod kierunkiem prof. dr hab.inż. Niny JUZYWY oraz jej współpracowników z Zakładu Architektury Przemysłowej, do wykorzystania inwencji twórczej studentów IV i V roku Wydziału Architektury. W październiku ub.r. na terenie kopalni “Królowa Luiza” zorganizowano warsztaty naukowe. Jednym z założeń było zaprojektowanie zagospodarowania terenu w taki sposób, aby przetrwał na nim “duch dawnych czasów”. Termin złożenia prac wyznaczono na koniec grudnia 1997 r. I w ten sposób 22 stycznia mogło dojść do otwarcia wystawy pn. **“Rewitalizacja terenów zabytkowej kopalni “Królowa Luiza”**, którą swoją obecnością zaszczytili m.in. Prorektor ds. Dydaktyki prof. Wojciech ZIELIŃSKI i Dyrektor Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, pani Krystyna BARSZCZEWSKA. Zwiedzający goście byli pod dużym wrażeniem. Kierownik skansenu i inicjator wystawy pan Jan Gustaw JURKIEWICZ, w wypowiedzi dla tygodnika “Nowiny Zabrzeńskie”, powiedział m.in. *“To piękny teren. Miałem wiele pomysłów na jego zagospodarowanie, ale chciałem skonfrontować je z opiniami innych. Projekty studentów potwierdziły moje wizje. Widziałem podobne obiekty w Niemczech, Belgii i Holandii. I wiem, że można i warto zrealizować takie pomysły. Problemem jest zgromadzenie odpowiednich funduszy”*.

Z kolei nasz Prorektor, w wypowiedzi którą odnotowała “Trybuna Górnicza”, stwierdził: *“Zabrze jest pierwszym spośród śląskich miast, które powierzyło naszej Uczelni tak aktualny i frapujący temat, jakim jest nowe spojrzenie i wzbogacenie funkcji zabytkowych przemysłowych kompleksów. Jesteśmy radzi z sąsiedzkiej współpracy, zwłaszcza że cel, jakim jest zachowanie i udostępnienie historycznej spuścizny przemysłowej w dobrym stanie i atrakcyjnej formie,*

jest obecnie silnie akcentowany w kulturze europejskiej”.

SPOTKANIA NOWOROCZNE SEP i PTETiS

■ 14 stycznia br. w Klubie “Hutnik” w Gliwicach odbyło się tradycyjne Spotkanie Noworoczne członków i sympatyków Oddziału Gliwickiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W spotkaniu, które jak zwykle przebiegało w bardzo miłej i koleżeńskej atmosferze, uczestniczyli m.in. JM Rektor prof. B. Pochopień i Prorektor prof. J. Chojean oraz Dziekan Wydziału Elektrycznego prof. T. Rodacki. Podczas spotkania wręczono dyplomy laureatom 29.edycji **“Konkursu na najlepszą pracę dyplomową z elektryki”**. Listę laureatów tego Konkursu opublikowaliśmy w poprzednim wydaniu Z ŻYCIA..., zamieściła ją również prasa regionalna (“Dziennik Zachodni” w relacji ze spotkania). W części artystycznej występowali artyści Teatru Muzycznego w Gliwicach, którzy swój występ rozpoczęli od kolęd. W spotkaniu, które jak zwykle gromadzi oprócz członków SEP liczne grono przedstawicieli nauki, kultury i przemysłu z Gliwic i okolicy, uczestniczyło ponad 100 osób.

■ W dniu 20 stycznia br. w Klubie Pracowników Pol.Śl. odbyło się tradycyjne zebranie noworoczne członków **Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej - Oddział Gliwice**. W zebraniu udział wzięli członkowie PTETiS z Politechniki Śląskiej, Politechniki Opolskiej, prezes Oddziału Gliwickiego SEP dr inż. Zygmunt Rozewicz, przewodniczący PTMTiS prof. dr hab.inż. Eugeniusz Świtoński oraz członkowie wspierający. Zebranie otworzył przewodniczący Oddziału PTETiS prof. J. Chojean.

W czasie zebrania nastąpiło:

- wręczenie nominacji nowym Członkom Towarzystwa (dr inż. Adam Błaszczkowski, dr inż. Adam Czornik, dr inż. Marian Kąmpik, dr inż. Dariusz Kania, dr inż. Marian Kotas, dr inż. Joanna Katarzyna Polańska, dr inż. Grzegorz Płonka, dr inż. Andrzej Pułka, dr hab.inż. Lesław Topór-Kamiński))
- wręczenie nagrody Oddziału Gliwickiego PTETiS za najciekawszy artykuł opublikowany w Zeszytach Naukowych w 1997 roku (Nagrodę - akwarela “Kałuże” pędzla M. Bietkowskiego - otrzymał mgr inż. Tomasz Boczar z Politechniki Opolskiej).

Po Koncercie Noworocznym, z udziałem Beaty Warykiewicz-Siwy (skrzypce) oraz Mirosława Makowskiego (wiolonczela), którzy wykonali m.in. III Suitę C-dur J.S. Bacha, Kaprys La Candeza H. Wieniawskiego, Kaprys Polski G. Bacewicz oraz Duet C-dur L.van Beethovena, odbyło się spotkanie towarzyskie.

AKADEMICKI CHÓR POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Noworoczne kołędowanie

Z programem koncertu kołęd zaprezentowanym w Wieczorze Wigilijnym w Auli Głównej Politechniki Śląskiej 17 grudnia ub.r. chór nasz zaprezentował się jeszcze 7 razy.

Wspomniane już w poprzednim numerze występy w Rabce to: 28 grudnia i 1 stycznia w Kościele św. Teresy oraz również 1 stycznia, koncert kołęd dla gospodarzy i gości Szkoły dla Dzieci Ociemniałych. Po tych koncertach zyskaliśmy sobie nowych sympatyków i mamy już zaproszenia na koncertowanie w okolicach Rabki.

W dniach 10-11 stycznia chór nasz był przyjmowany przez Chór Akademii Ekonomicznej "Dominanta" w Krakowie. W koncercie w ramach cyklu "Koncerty kołęd i pastorałek" wystąpił oprócz naszego zespołu i gospodarzy, również Chór Politechniki Wrocławskiej. Po udanym koncercie w Kościele Karmelitów Bosych przy ul. Raclawickiej, chóry bawiły się razem w klubie studenckim AE.

21 stycznia chór zaprezentował się w tradycyjnych koncertach charytatywnych w Domu Opieki Społecznej na Sikorniku (21. występ) i dla chorych w Instytucie Onkologii w Gliwicach (po raz 17).

Ostatni koncert kołędowy miał miejsce w Katedrze św. Ap. Piotra i Pawła w Gliwicach w niedzielę 25 stycznia. Pomimo przejmującego zimna słuchacze wypełniający świątynię wyszli z koncertu zadowoleni, a wielu gratulowało nam kolejnego bardzo dobrego występu.

Bal karnawałowy

Tam gdzie śpiew, tam i zabawa - tradycję dorocznych bali karnawałowych organizowanych przez Akademicki Chór Politechniki Śląskiej kultywuje z olbrzymim zaangażowaniem były prezes AChPŚl - Walter Stryja. 17 stycznia w sali KOMAG-u, w przepięknych i często bardzo

wymyślnych strojach, na zaproszenie naszego chóru balowało razem z nami ponad 200 osób (w większości seniorzy i chórzyści Okręgu Gliwicko-Zabrskiego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr). W balu uczestniczyła z kamerą ekipa Telewizji Katowice. Bale karnawałowe, cieszące się dużym powodzeniem, organizował już protoplasta naszego zespołu - Lwowski Chór Technicki. W roku bieżącym obchodzimy setną rocznicę początków śpiewactwa polskiego na Politechnice Lwowskiej.

Dwa lata Czesława Freunda

Dwa lata minęły jak kierownictwo artystyczne AChPŚl objął dyrygent Czesław Freund. Zmiana ta przyniosła znakomite efekty artystyczne, zauważone przez słuchaczy i docenione przez fachowców. Sukcesy ostatnich dwóch lat zdominowały całą dotychczasową historię zespołu:

26.10.1996 r. - II miejsce w VIII Ogólnopolskim Festiwalu Muzyki Religijnej w Rumi,

4.5.1997 r. - udział w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej "Gaude Mater" w Częstochowie i nagrania radiowe z tego koncertu wielokrotnie prezentowane ze znakomitymi recenzjami w programie II Polskiego Radia,

17.5.1997 r. - Główna nagroda w kat. chórów studenckich w 28. Ogólnopolskim Turnieju Chórów LEGNICA CANTAT,

26.6.1997 r. - Brązowy Medal XXXII Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Chóralnej - Międzyzdroje,

26.10.1997 r. Złoty Medal i Nagroda Specjalna za najlepsze wykonanie muzyki współczesnej II Międzynarodowego Konkursu Chóralnego - Riva del Garda we Włoszech,

a także:

- prawykonanie utworów prof.prof. Akademii Muzycznej Józefa Świdra "Preludium" na chór i organy oraz Edwarda Bogusławskiego "Pater noster"
- występy w programach Radia i TV Katowice,
- wydanie kasyty z nagraniem "3 canti sacri" Józefa Świdra,
- napływ studentów - jest to już zespół ponad 100-osobowy (doceniony specjalnym wyróżnieniem, nagrodą J. Bortla przyznawaną przez Oddział Śląskiej PZChIO),
- wykonanie Mszy Louisa Viern'a (Messe solennelle en ut#mineur p.16) na chór i organy.

Pod dyrekcją Czesława Freunda zespół wystąpił już 74 razy, w tym 29 poza Gliwicami: w Aro (Włochy), Bielsku, Cieszynie, Częstochowie, Katowicach, Krakowie, Legnicy, Międzyzdrojach, Olsztynie, Rabce, Rumii, Rybniku, Skoczowie, Wrocławiu i Zabrzu.

Krzysztof Chlipalski

24 MIESIĄCE Z AKADEMICKIM ZESPOŁEM MUZYCZNYM

15 stycznia 1998 roku w Auli Głównej Wydziału Górniczego Politechniki Śląskiej, odbył się koncert z okazji dwulecia działalności Akademickiego Zespołu Muzycznego. Dziełem popisowym repertuaru Zespołu były wybrane części amerykańskiego musicalu *West Side Story*, wykonanego przez chór i orkiestrę AZM oraz solistów, wyłonionych spośród członków całego zespołu. Obok części artystycznej Zespół zorganizował dla wiernych słuchaczy mini bankiet i zaprosił wszystkich chętnych na lampkę szampana i tort.

Był to już drugi koncert "urodzinowy". Pierwszy odbył się rok wcześniej w akademickim kościele św. Michała w Gliwicach i również obfitował w wiele atrakcji. Wówczas to AZM ogłosił konkurs na najbardziej popularny utwór, w wyniku czego powstała "lista przebojów". Spośród kilkunastu utworów jazzowych i gospel, każdy ze słuchaczy miał szansę wybrania maksymalnie pięciu, które skreślił na uprzednio otrzymanym programie występu. Dwie dziewczyny przebrane za "sierotki" (z warkoczami i kokardami we włosach) zbierały losy, rozdając firmowe cukierki AZM opakowane w żółty papier z logo Zespołu. Po zakończeniu koncertu wylosowano pięć kartek z nazwiskami fanów, którzy otrzymali kasety AZM.

Z kart historii

Akademicki Zespół Muzyczny powstał z inicjatywy chórzystów Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej. Początkowo miał to być zespół kameralny (tzw. "mały zespół"), jednak szybko rozrósł się do rozmiarów klasycznego chóru. Pierwsza próba, jeszcze nie mianowanego zespołu, odbyła się 17 stycznia 1996 roku.

Od tej daty obchodzone są kolejne, "urodzinowe" rocznice Zespołu. Tego też dnia ukonstytuował się nowy, tymczasowy zarząd, o czym powiadomiono ówczesnego Rektora Politechniki Śląskiej – prof. dra hab. inż. Wilibalda Winklera. Wówczas też zespół przyjął nazwę Chór Akademicki Politechniki Śląskiej "Victoria". Na wstępie działalności do chóru kameralnego zapisały się już trzydzieści dwie osoby przechodząc z Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej. Lecz już kilka dni później liczba osób wzrosła do trzydziestu sześciu. Ze względu na chórzystów, którzy śpiewali wcześniej w AChPŚl, można stwierdzić, że nowy chór wyrósł z pięćdziesięcioletniej tradycji śpiewaczej tego pierwszego zespołu, będącego prototypem późniejszego AZM, tym bardziej, że jego dyrektorem artystycznym została Krystyna Krzyżanowska-Łoboda, prowadząca przez wcześniejsze cztery lata właśnie Akademicki Chór Politechniki Śląskiej. Jednakże od 17 stycznia 1996 roku Zespół rozpoczął działalność niejako na własny rachunek, według własnego programu organizacyjnego i artystycznego. I tak już 20 stycznia 1996 roku odbył się pierwszy koncert, na którym wystąpili chórzyci i instrumentalisci, wyłonieni spośród nowych członków zespołu. Koncert ten, jako że był to czas kołędowania, obfitował w muzykę dawną – religijną i dotyczącą właśnie tego najpiękniejszego okresu w roku kalendarzowym. Zaś całe wydarzenie miało miejsce w kościele w Katowicach–Panewnikach. Niektórzy chórzyci ubrani byli w piękne stroje renesansowe wypożyczone od "Dąbrowiaków" – Zespołu Tanecznego Politechniki Śląskiej. Podczas tego koncertu chórzystom towarzyszyły instrumenty: wiolonczela oraz grupa fletów blokowych, dlatego wydarzenie to było też pierwszym koncertem zespołu instrumentalnego, który od tej pory stał się nieodzowną częścią AZM.

Uprawomocnienie działalności Zespołu o profilu wokalny-instrumentalnym datuje się od 29 lutego 1996 roku, kiedy to odbyła się wiążąca rozmowa z Jego Magnificencją Rektorem i Prorektorem ds. Studentów. W trakcie rozmowy przyjęto nazwę i zatwierdzono profil zespołu. Od tej pory nazwa brzmi: Akademicki Zespół Muzyczny Politechniki Śląskiej i dotyczy wchodzących w skład zespołu chóru i orkiestry. Od tego czasu przewinęło się przez Zespół około 33 instrumentalistów, z czego gra

obecnie 13. W skład orkiestry wchodzi następujące instrumenty: pięcioro skrzypiec, dwie altówki, jedna wiolonczela, dwa oboje, dwa flety oraz organy. 7 marca 1996 roku, na zebraniu Zespołu, ustalono skład instruktorów i zakres działalności, a następnie uroczystie odczytano statut AZM.

I tak to się właściwie zaczęło – koncerty w regionie, wyjazdy na warsztaty i, oczywiście, wyjazdy zagraniczne. Tych ostatnich było pięć. Pierwszy był podróżą do Portugalii i Hiszpanii, podczas której ostatni raz AChPŚI i AZM były razem. Niestety, wyjazd ten nie był trasą koncertową, ale raczej rodzajem warsztatów, z których jednak AZM wyniósł zamiłowanie do muzyki jazzowej, gospel i współczesnej muzyki amerykańskiej. Rezultatem tej fascynacji był koncert 19 maja 1996 roku w Auli Głównej Politechniki Śląskiej, który odbył się w ramach Gliwickich Spotkań Chóralnych. Podczas niego AZM nagrał swoją pierwszą kasetę pt. "Koncert na chandrę".

Celem dwóch innych podróży zagranicznych były Niemcy. Jedna z nich odbyła się w październiku 1996 roku na zaproszenie Rektora Wyższej Szkoły Zawodowej w Zittau, pana Petera Diericha. W ciągu czterech dni Zespół dał 5 koncertów, w tym dwa inauguracyjne rok akademicki w wyższych szkołach zawodowych w Görlitz i Zittau, a także wielki koncert z owacjami w kościele św. Jana w Zittau. Ostatnie dwa odbyły się w kościele św. Albana w Walkertshofen i opactwie Oberschoenenfeld. Wyjazdowi temu towarzyszyły również inne, pomniejsze koncerty. Nasi chórzyci ze wzruszeniem wspominają udział w imprezie "Frohliche Semestrauftakt", zorganizowanej dla niemieckich studentów pierwszego roku. Impreza miała charakter integracyjny. Dla początkujących studentów nieco speszonych, a może i wystraszonych zmianą środowiska była to wspólna okazja do zaaklimatyzowania się w nowych warunkach i szybszego wejścia w społeczność studencką.

Spośród wyjazdów zagranicznych należy koniecznie wspomnieć o wояżach do Estonii w 1996 roku oraz tournée po Estonii i Finlandii w 1997 roku. Obie podróże odbyły się pod patronatem międzynarodowej organizacji People to People, mającej na celu promowanie wzajemnego międzynarodowego zrozumienia poprzez kontakty międzyludzkie.

Pierwsza z nich obejmowała następujące występy:

- koncert na seminarium dyrygentów w Vigala,
- koncert w Tallinie wraz z rosyjskim chórem "Kantos",
- koncert na międzynarodowym spotkaniu People to People w Sillamae,
- koncert w Sali Rycerskiej na Zamku w Narwie.

Podczas tego wyjazdu doszło do spotkania między dyrygentem AZM – Krystyną Krzyżanowską-Łobodą a dyrygentem Narewskiej Orkiestry Symfonicznej – Anatolijem Szczurą. Zbliżone do siebie pomysły koncertowe obu tych dyrektorów artystycznych zaowocowały współpracą obu zespołów pod mianem "Polsko-Estońska Akademia Muzyczna People to People".

Trasa koncertowa drugiej podróży rozpoczęła się w Gliwicach 6 sierpnia 1997 roku koncertem w Ruinach Teatru. Wspólny repertuar obu zespołów obejmował potężne i trudne pod kątem wykonawczym i interpretacyjnym dzieło – *Requiem* Gabriela Fauré, przeznaczone na chór mieszany, solistów i orkiestrę. Wspólna praca Polaków i Estończyków przebiegała w miłej i przyjacielskiej atmosferze, a spośród pięciu koncertów najważniejsze wydają się dwa: w Filharmonii Narodowej w Tallinie, zaszczycony przez attache kulturalnego Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Estonii, który wręczył dyrygentowi bukiet kwiatów wraz z biletem gratulacyjnym od Ambasadora Polski, drugi z kolei w nowoczesnym kościele św. Michała w Helsinkach.

Poza występami zagranicznymi AZM uświetniał wiele ważnych imprez w Polsce. Brał udział w koncercie kompozytorskim profesora Lucjana Laprusa, w kwietniu 1997 roku, w auli Leopoldinum Uniwersytetu Wrocławskiego. Tam też Zespół po raz pierwszy wykonał dwa najnowsze utwory kompozytora pt. *Ojciec nasz* i *O mój Aniele*. Drugi, równie ważny koncert, miał miejsce w kościele ewangelickim w Katowicach, a odbył się z okazji jubileuszu urodzin wybitnego kompozytora śląskiego Witolda Szalonka. Również i na tym koncercie AZM wykonał prawykonanie – dzieło pt. *Śląska Ballada Ludowa* wyżej wymienionego twórcy. Sam kompozytor po usłyszeniu był dumny, że po ponad czterdziestu latach doczekał się wykonania tego trudnego utworu, ciesząc się, że to właśnie AZM, pod dyrekcją zdolnego dyrygenta – Krystyny Krzyżanowskiej-Łobody, był jego pierwszym wykonawcą.

Sami chórzyci twierdzą, że najważniejszym koncertem w Polsce było wydarzenie mające miejsce w Ruinach Teatru w Gliwicach, a będące jednocześnie początkiem trasy koncertowej Akademickiego Zespołu Muzycznego, jak i Narewskiej Orkiestry Symfonicznej. Jednak nie początek trasy zdecydował tu o wadze tego wydarzenia, ale fakt, że AZM po raz pierwszy wyłonił solistów ze swoich szeregów. Dyrygent Zespołu wraz z instruktorami poszczególnych głosów oraz zarządem chóru uznał, iż nastąpił taki moment, w którym można się poważnie na wykonanie tak trudnego dzieła, jakim jest *Requiem Fauré'go*, wraz z partiami solowymi wykonywanymi przez swoich chórzystów. Do tej pory występy chóru i orkiestry wspierane były przez studentów i absolwentów Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Katowicach.

Praca Zespołu

W ciągu półtorarocznej działalności nastąpił bardzo duży rozwój muzyczny Zespołu pod kątem emisyjnym. Bardzo dbała o to dyrygentka, stosując wiele ćwiczeń emisyjnych poprawiających jakość głosu, instruktorzy - zwracając uwagę na emisję dźwięków podczas prób z poszczególnymi głosami, wreszcie dbał o to zarząd Zespołu, na czele z Justyną Dziumą, zatrudniając do współpracy tak wspaniałych pedagogów, jakimi są: Magda Gawron – absolwentka wokalistyki, obecnie pracująca w chórze Filharmonii Śląskiej, Jadwiga Gałęska-Tritt – profesor Akademii Muzycznej w Poznaniu, członkini zarządu Towarzystwa im. Feliksa Nowowiejskiego, profesor śpiewu w Pomaturalnym Studium Wokalnym oraz założycielka Studium Dyrygentury w Opolu. Należy tu jeszcze dodać, że pani profesor, pomimo tak szerokiej działalności pedagogicznej znajduje siły i czas na własną działalność koncertową. Pani Jadwidze Gałęsce-Tritt Zespół zawdzięcza bardzo wiele. To właśnie po wspólnych z nią warsztatach wokalnych, które odbyły się w długi majowy weekend 1997 roku w Czechach, śpiew rozпалиł serca chórzystów do tego stopnia, że sześcioro spośród nich rozpoczęło naukę w Średniej Szkole Muzycznej w Gliwicach. Sami obecnie przyznają, że trudno jest pogodzić studia dzienne ze szkołą oraz działalnością w AZM. Jednak zapał do pracy jest w nich tak silny, że im się to udaje. Oprócz tego sześć innych osób podjęło naukę w Studium Dyrygentury Chóralnej w Opolu na specjalności

Emisja Głosu. Od wakacji 1997 roku trzecim "aniołem" śpiewu jest pani Bożena Zborowska - pedagog gliwickiej muzycznej szkoły średniej. W AZM poświęca emisji bardzo dużo czasu, będąc z chórem i orkiestrą na wspólnych warsztatach w Rybniku, jesienią ubiegłego roku, rozśpiewując chór przed ważnymi koncertami. Jest też pani Zborowska duchowym wsparciem Zespołu, dodając otuchy przed każdym występem.

Repertuar

Obecnie AZM posiada już trochę doświadczenia koncertowego, mając w swoim repertuarze szereg rozmiarowo dużych, dojrzałych i trudnych wykonawczo dzieł, takich jak: *Kantata 116 J.S.Bacha*, *Requiem Fauré'go*, *Missa Paschalis* i *Laetatus sum* Górczyckiego, *Magnificat* Vivaldiego, *Stabat Mater* Pergolesiego. W repertuarze Zespołu znajdują się utwory będące przekrojem wszystkich epok muzycznych, od średniowiecza począwszy, na polskiej i obcej muzyce współczesnej skończywszy, od muzyki "lekkiej, łatwej i przyjemnej" do dzieł wymagających dużej dojrzałości wykonawczej.

Rozrywka

Wspólna praca, koncerty oraz wyjazdy warsztatowe są też wspaniałą okazją do zawiązywania się przyjaźni, więzów towarzyskich, a także czegoś więcej... Obecnie AZM ma na swoim koncie uświetnienie dwóch ślubów chórowych, w najbliższym czasie będą następane. Studenci twierdzą, że działalność w Zespole zajmuje im około 30-40% wolnego czasu i "(...) daje nadzieję na wcześniej utraconą wiarę w ludzi (...)". Dla niektórych zajmuje drugie miejsce po rodzinie, a nawet jest ważniejsza od pracy i ambicji zawodowych. Jeden z chórzystów stwierdził nawet, że "Najgorzej jest po czwartkowej próbie, bo do wtorku dzieli zbyt długi interwał czasowy (chyba kwarta)". Członkowie Zespołu spędzają ze sobą dużo czasu świętując imieniny, urodziny, nie pomijają symbolicznego przełamania się opłatkiem oraz zabawy sylwestrowej. Cieszą się z kolejnych obronionych dyplomów. Może to właśnie przyjaźń i radosna atmosfera są sukcesem Zespołu, może to, że w cudownym klimacie żartów razem rozwijają się, podwyższając swój poziom artystyczny. Sukces ten niesie ze sobą nowe sukcesy koncertowe zarówno w Polsce, jak i za granicą. Gdzie teraz zabrzmiał wspólny śpiew

chóru i dźwięki orkiestry Akademickiego Zespołu Muzycznego Politechniki Śląskiej? Może w Japonii, skąd przysłała do Zespołu kartka z życzeniami i zaproszeniem.

Justyna Pal

P.S. W roku bieżącym Akademicki Zespół Muzyczny miał już cztery występy:

- 11 stycznia w Kościele św. Wawrzyńca w Zabrze-Mikulezycach - "Zabrzańskie Spotkania Kolędowe",

- 15 stycznia w Auli Głównej Politechniki Śląskiej - "Koncert urodzinowy" (West Side Story L. Bersteina i muzyka rozrywkowa),

- 16 stycznia w Ratuszu w Gliwicach - "Koncert noworoczny" (j.w.),

- 28 stycznia - Koncert kolęd w Reptach.

AZT "DĄBROWIACY"

Kolejny rok działalności Akademicki Zespół Tańca "DĄBROWIACY" zakończył tradycyjną Wigilią, na której wszyscy członkowie Zespołu razem z grupą dziecięcą i zaproszonymi na spotkanie Władzami Uczelni wspólnie kolędowali w ciepłej i serdecznej atmosferze.

Styczeń 1998 r. był dla "DĄBROWIAKÓW" bardzo pracowity. W karnawałowym nastroju udali się do Inzel, miejscowości położonej na terenie Bawarii w Niemczech, dokąd zaproszeni zostali na występ w ramach Dni Śląska. Liczne

koncerty i zabawy ludowe zostały uwiecznione przez miejscową telewizję.

Tradycyjnie również oczekiwano "DĄBROWIAKÓW" na corocznym koncercie "Kolęd i pastoralek" w Domu Spokojnej Starości w Katowicach. Występ ten dostarcza zawsze wiele miłych doznań mieszkańcom Domu i naszemu Zespołowi. Jest również wpisany na stałe w kalendarz występów Zespołu.

Roku 1998 jest w historii AZT "Dąbrowiaczy" rokiem znaczącym, gdyż niesie ze sobą dorobek 25 lat istnienia tego Zespołu.



Bawaria, styczeń 1998 r.

SPORT

■ Siatkówka

- Ośrodek Sportu Pol. Śl. jest organizatorem ligi kierowniczych gremiów zakładów pracy, instytucji i urzędów w piłce siatkowej o puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej w Gliwicach. W lidze biorą udział następujące zespoły:

1. Politechnika Śląska
2. Urząd Miejski w Gliwicach
3. Urząd Miejski w Zabrze
4. Urząd Skarbowy
5. Policja
6. Biura Projektów
7. POCH
8. Zakłady Energetyczne
9. Samorząd LIGOTA
10. Lekarze
11. ZNTK
12. Szkoły Górnicze

Zespół Politechniki Śląskiej, którego kapitanem jest JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ, zwyciężył m.in. zespół Urzędu Miasta w Gliwicach, prowadzony przez Prezydenta Miasta, 2:0. Takim samym wynikiem zakończyły się mecze naszego zespołu z Urzędem Skarbowym, POCH i LIGOTA, a mecz z ZNTK nasz zespół wygrał 2:1. Jedyne "Lekarze" zdołali pokonać Politechnikę Śląską (0:2).

Mecze odbywają się w piątki od godz. 18.30 w nowej hali sportowej. Organizatorem tej tradycyjnej już ligi (obecnie odbywa się trzecia edycja) jest dr Krzysztof CZAPLA.

- Dużym sukcesem zespołu AZS Politechnika Śląska zakończyły się rozgrywki w Lidze Międzywojewódzkiej. Drużyna prowadzona przez dra Krzysztofa CZAPLĘ **zajęła I miejsce**, co upoważnia ją do dalszych gier eliminacyjnych o wejście do II ligi. W ostatnich meczach nasi siatkarze pokonali AZS Opole 3:0 (u siebie), również 3:0 Ruch Zdzeszowice i MKSR Pyskowice (na wyjeździe).
- Bardzo dobrze grali nasi studenci w Mistrzostwach Śląska Szkół Wyższych wygrywając 3:0 z Akademią Ekonomiczną, 3:1 z Uniwersytetem Śląskim i 3:0 z Po-

litechniką w Bielsku-Białej. Barwy AZS-u reprezentowali: M. PYZIK, N. KRAWCZYK, E. PYDO, W. SZARADOWSKI, M. TOKARSKI, D. LEPICH, Ł. LIP, W. CZAPLA, M. BRZOZA, B. DRWIĘGA.

- Również dobrze zaprezentowały się siatkarki gliwickiego AZS-u w rozgrywkach Ligi Międzywojewódzkiej, **zajmując pierwsze miejsce** w grupie opolsko-częstochowskiej. W rozgrywkach startowały dwie drużyny: jedna prowadzona przez dra K. CZAPLĘ i mgr A. HORBACZ (jun. młodsze) oraz studentki prowadzone przez mgr J. KRZYSZKOWSKĄ, które tym sposobem przygotowują się do Mistrzostw Polski Politechnik. Obydwa zespoły zagrały bardzo dobrze wygrywając większość meczy, co uprawnia je do dalszych gier eliminacyjnych o wejście do II ligi. Należy przy tym zaznaczyć, że awans do Ligi Międzywojewódzkiej w ubiegłym roku uzyskały juniorki młodsze.
- Jeszcze nigdy w historii gliwickiego AZS-u tak nie było, aby dwa zespoły piłki siatkowej zajęły pierwsze miejsca w Lidze Międzywojewódzkiej i walczyły jednocześnie w eliminacjach o wejście do II ligi. Pierwsze mecze odbyły się 31 stycznia i 1 lutego br., a następne odbędą się 7 i 8 marca oraz 14 i 15 marca w nowej hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej.
- W rozegranych turniejach siatkówki kobiet i mężczyzn nasze drużyny uzyskały następujące wyniki:

Kobiety:

z Śl. AM	- 3:0,
z AE Katowice	- 3:2,
z U.Śl.	- 3:2,
z AWF Katowice	- 0:3.

Mężczyźni:

z AE Katowice	- 3:0,
z U.Śl.	- 3:1,
z Pol.Bielsko-Biała	- 3:0.

Trenerem drużyny pań jest mgr J. KRZYSZKOWSKA, a panów - dr K. CZAPLA.

■ Akademickie Mistrzostwa Śląska w pływaniu

Rozegrane w dniu 26 listopada 1997 r. w Katowicach na basenie Akademii Ekonomicznej zawody w pływaniu przyniosły drużynom Po-

litechniki Śląskiej **drugie miejsce wśród mężczyzn i piąte miejsce wśród kobiet.**

Natomiast dużo lepiej wypadł drugi rzut w pływaniu rozegrany w dniu 10 stycznia br. na basenie AWF Katowice. **Reprezentacja męska zajęła I miejsce** (pokonując m.in. AWF Katowice!) a nasze panie zajęły IV miejsce.

■ Tenis stołowy

W rozegranym w grudniu 1997 r. Turnieju Mistrzostw Śląska Uczelni Wyższych Politechnika Śląska **zajęła drużynowo III miejsce.** Nasze panie, które zajęły II miejsce wypadły lepiej od panów. Trenerem zespołów jest mgr Piotr ZEMŁA. Zwycięzcą Turnieju został Uniwersytet Śląski. Był to pierwszy z zaplanowanych pięciu turniejów, po których zostanie wyłoniony Akademicki Mistrz Śląska.

■ Piłka nożna

- Na obiektach katowickiej AWF odbył się ostatni turniej, który wyłonił Akademickiego Mistrza Śląska za sezon 1996/97. **Zwycięzcą okazała się drużyna Politechniki Śląskiej** gromiąc w półfinale Uniwersytet Śląski aż 7:0. W finale nasza drużyna zwyciężyła gospodarzy 4:2. Zwycięska drużyna występowała w składzie: Marcin SKIBIŃSKI, Daniel ŁOWICKI, Adam KARCH, Robert KASIŃSKI, Marek JARZMIK, Michał KASPEREK, Marcin LIS, Karol CIERNIEWSKI, Krzysztof MAGIERA, Marcin KASZOWSKI, Maciej GUŁA.

- W rozegranych dwóch turniejach halowej piłki nożnej reprezentacja naszej Uczelni uzyskała następujące wyniki:

turniej I

Pol. Śl. - U.Śl.	2:1
Pol.Śl. - U.Śl. Cieszyn	2:2
Pol.Śl. - Pol. Bielsko	7:0

turniej II

Pol.Śl. - U.Śl.	0:2
-----------------	-----

Pol.Śl. - U.Śl.Cieszyn	2:1
Pol.Śl. - Pol.Bielsko	10:0
Pol.Śl. - AM Sosnowiec	3:0
Pol.Śl. - Śl. A.M.	3:0

Trenerem naszej drużyny jest mgr B. KRZYS-TANEK.

■ Koszykówka

W rozegranym turnieju koszykówki mężczyzn reprezentacja Politechniki Śląskiej uzyskała następujące wyniki: z U.Śl. w Cieszynie - 78:30, z Śl. A.M. - 20:0 (walkower), z AWF Katowice - 70:74, z AE Katowice - 48:65.


Trenerem drużyny jest mgr Patryk NICZKE.

Z ŻYCIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ W INTERNECIE

Od października 1994 r. nasz biuletyn ukazuje się systematycznie w "Internecie", co jest zasługą Centrum Komputerowego Politechniki Śląskiej, a w szczególności pani Justyny DZIUMA. Dzięki Jej uprzejmości mogliśmy poznać również liczbę "odwiedzających" nasz biuletyn. I tak np. w IV kwartale 1997 r. mieliśmy aż **11 761 "odwiedzin"** (październik - 3 047, listopad - 3 727, grudzień - 4 987). W sumie w tym okresie zarejestrowano "wejścia" do biuletynu na **1 134 komputerach**, w tym 445 pracujących zagranicą. Jak wynika ze szczegółowej analizy rejestru, nasz biuletyn - mimo, że ukazuje się tylko w języku polskim - "odwiedzany" jest aż w **25 krajach świata.** Należą do nich, poza Polską: Anglia, Austria, Australia, Belgia, Brazylia, Czechy, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kanada, Malezja, Niemcy, Rosja, Słowacja, Szwajcaria, Szwecja, USA, Włochy i Zair.

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 37-26-22

Edycja sieciowa: URL:<http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

 Łamanie komputerowe i druk:
Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 37-21-97
zam. 57/98 350 egz.